

MUĞLA TAZELENME ÜNİVERSİTESİ

YAŞLILIK ÇALIŞMALARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Temmuz 2018’de kuruluşuna ilişkin yönetmeliğin Resmi Gazetede yayınlanmasıyla resmen kurulmuştur. Asli faaliyet alanı yaşlılık konusunda çalışmalar, araştırmalar ve eğitimler düzenlemek olan merkezin, bu bağlamda yürüttüğü temel eğitim çalışması Tazelenme Üniversitesi Projesi’dir. Merkezin bir yıl kadar süren kuruluş süreci boyunca, bir sosyal sorumluluk projesi olarak tasarlanmış olan Tazelenme Üniversitesi çalışmalarını sürdürmüştür. Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi’nin kuru

Kuruluş süreci tamamlandıktan sonra Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi ve Tazelenme Üniversitesi Projesinin Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesindeki kurucusu Prof. Dr. Muammer Tuna, Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü olarak atanmıştır. Merkez Müdürü, atanmasını takiben Yönetim Kurulu önerisini rektörlük Makamına sunmuş ve aşağıda ismi yer alan Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Öğretim Üyeleri Yönetim Kurulu Üyeleri olarak atanmışlardır.

Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu

Prof. Dr. Muammer Tuna (Müdür)

Doç. Dr. Hasan Şen (Md. Yrd.)

Doç. Dr. Gönül İrez (Md. Yrd.)

Prof. Dr. Hatice Nur Erkızan

Prof. Dr. Hayrettin Şahin

Prof. Dr. Mehmet Temel

Öğ. Gör. Neslihan Dedeoğlu

Yönetim Kurulu’nun oluşturulmasını takiben Danışma Kurulu oluşturulmuştur.

Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Danışma Kurulu

İSİM	FAKÜLTE	BÖLÜM	ALAN
Prof. Dr. Adnan Çevik	Rektör Yardımcısı	Tarih	Osmanlı Tarihi
Prof. Dr. Muammer Tuna	Edebiyat Fakültesi	Sosyoloji	Sosyoloji
Doç. Dr. Hasan Şen	Edebiyat Fakültesi	Sosyoloji	Sosyoloji
Prof. Dr. Adnan Diler	Edebiyat Fakültesi	Arkeoloji	Arkeoloji
Prof. Dr. Mehmet Temel	Edebiyat Fakültesi	Tarih	Cumhuriyet Tar.
Prof. Dr. Hatice Nur Erkızan	Edebiyat Fakültesi	Felsefe	Felsefe
Dr. Şahin Gümüş	Edebiyat Fakültesi	Arkeoloji	Arkeoloji
Doç. Dr. Baki Umut Tuğay	Sağlık Bilimleri Fak.	Fizyoterapi	Fizyoterapi
Prof. Dr. Nazan Tuğay	Sağlık Bilimleri Fak.	Fizyoterapi	Fizyoterapi
Dr. Öğ. Üy. Adile Tümer	Sağlık Bilimleri Fak.	Hemşirelik	Hemşirelik
Prof. Dr. Okay Nazlı	Tıp Fakültesi	Tıp	Genel Cerrahi
Prof. Dr. Hayrettin Şahin	Tıp Fakültesi	Tıp	Üroloji
Prof. Dr. Şule Aycan	Eğitim Fakültesi	Kimya	Kimya
Prof. Dr. Nihat Aycan	Eğitim Fakültesi	Sosyoloji	Eğitim Sosyolojisi
Öğ. Gör. Neslihan Dedeoğlu	Eğitim Fakültesi	Psikoloji	Psikoloji
Doç. Dr. Atılgan Erözkan	Eğitim Fakültesi	Rehberlik	Rehberlik
Prof. Dr. Naci Önal	Edebiyat Fakültesi	Türk Dili	Türk Dili Ed.
Prof. Dr. Mehmet Karakaya	Sağlık Bilimleri Fak.	Fizyoterapi	Fizyoterapi
Doç. Dr. Gönül İrez	Spor Bilimleri Fakültesi	Antrönörlük	Spor
Prof. Dr. Pervin Çapan	Edebiyat Fakültesi	Türk Dili	Türk Dili Ed.
Dr. Öğ. Üy. Adile Tümer	Sağlık Bilimleri Fak.	Hemşirelik	Hemşirelik
Dr. Öğ. Üy. Cedric Bodet	Edebiyat Fakültesi	Arkeoloji	Eski Çağ
Dr. Öğ. Üy. Betül Battaloğlu	Tıp Fakültesi	Tıp	Alternatif Tıp
Öğ. Gör. Sevil Yıldırım	Spor Bilimleri Fakültesi	Antrönörlük	Dans, Ritm

Merkezin kuruluşu gerçekleşikten ve Yönetim Kurulu oluştuktan sonra Tazelenme Üniversitesi Projesi'nin, Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi bünyesinde sürdürmesi planlanmış ve konuda rektörlük onayı ile Tazelenme Üniversitesi faaliyetlerinin merkez bünyesine dahil edilmesi sağlanmıştır. Bununla birlikte Tazelenme Üniversitesi Projesinde ikinci yıla girilmiştir. Tazelenme Üniversitesi İkinci Eğitim Öğretim Yılı açılışı 01.10.2018 tarihinde Üniversitemiz Rektörü Sayın Prof. Dr. Hüseyin Çiçek'in katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Görkemli bir açılış ile başlayan II. Eğitim Öğretim Yılında iki sınıfta toplan 160 kayıtlı öğrenci yer almaktadır. Öğrencilerin yarısı birinci sınıfta diğer yarısı da ikinci sınıfta yer almaktadır. Öğrenciler, ders müfredatı ve ders programına ilişkin ayrıntılı bilgiler raporun ilerleyen kısımlarında yer almaktadır.

Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin asli faaliyet alanı yukarıda da belirtildiği gibi yaşlılık araştırmaları ve çalışmalarıdır. Merkezin söz konusu faaliyetlerini Tazelenme Üniversitesi Projesi kapsamında yürütmesi öngörülmüş ve bu Rektörlük onayı ile tescillenmiştir. Bu anlamda, ayrıntıları daha sonra verilecek Tazelenme Üniversitesi müfredat içeriklerinden önce Tazelenme Üniversitesi Projesi'nin ortaya çıkışı, amacı ve kapsamına kısaca değinmek gerekmektedir.

TAZELENME ÜNİVERSİTESİ PROJESİ

Bilindiği gibi tüm toplumlar yaşlanmaktadır ve buna bağlı olarak yaşlılık tüm dünyada ve tüm toplumlarda giderek artan ve yaygınlaşan bir olgu durumuna gelmektedir. Yaşlı nüfus oranındaki artış farklı toplumlarda farklı oranlarda olmakla birlikte tüm toplumlarda görülmekte, dünyadaki toplumların büyük bir kısmı hızla yaşlanmaktadır. Bununla birlikte yaşlı nüfus halen gelişmiş ve refah düzeyi yüksek olan toplumlarda daha fazla oranda bulunmakla birlikte, gelişmekte olan toplumlarda yaşlı nüfus daha hızlı oranda artmaktadır. Bu bağlamda yaşlılıkla ilgili olarak dünyadaki genel görünüm hızla değişmekte, yaşlılık halen gelişmiş batılı toplumlar için öncelikli bir sorun iken giderek artan ölçüde gelişmekte olan ülkeler için de öncelikli bir sorun haline gelmektedir.

Dünyadaki tüm toplumların hızla yaşlanmasının bir göstergesi olarak örneğin 1990-2000 arası dönemdeki genel nüfus artış hızı ile yaşlı nüfusun artış hızı karşılaştırılabilir. Söz konusu dönemde, dünyadaki yıllık genel nüfus artış hızı % 1.6 iken, 65 yaş üzeri nüfusun artış hızı % 2.6 olmuştur. Buna göre yaşlı nüfusun artış hızı, genel nüfusun artış hızının neredeyse iki katı olmuştur. Gelişmekte olan ülkelerde yaşlı nüfustaki artış hızı, gelişmiş ülkelere göre çok daha fazladır.

Yaşlılıkla birlikte artan sosyal problemler genelde yaşlı nüfusun aktivitesini azalmasının sonucu mental ve fiziksel sağlık sorunlarının ortaya çıkması ve sağlığı bozulan yaşlı nüfusa götürülmesi gereken sağlık ve sosyal hizmetler ve bu hizmetlerin organizasyonu ve finansmanı ciddi sosyal politika sorunları olarak ortaya çıkmakta ve sıklıkla tartışılmaktadır. Bu bağlamda aktif ya da pozitif yaşlanma kavramı gündeme gelmektedir. Buna göre aktif ya da pozitif yaşlanma, yaşlı nüfusun karşı karşı kalacağı mental ve fiziksel sağlık sorunlarına ve sosyal uyum sorunlarına karşı alternatif bir strateji olarak ortaya çıkmaktadır. Aktif yaşlanmanın en önemli bileşeni ise yaşam boyu öğrenmenin bir parçası

olan ileri yaş eğitimi ya da üçüncü yaş eğitimidir. Üçüncü yaş eğitiminin somut bir tezahürü olarak ortaya çıkmış olan Üçüncü Yaş Üniversitesi Batı ülkelerinde oldukça yaygındır. Ülkemizde bir sosyal sorumluluk projesi olarak ortaya çıkmış olan Tazelenme Üniversitesi henüz resmi bir statüye kavuşmamıştır.

GEREKÇE

TEMEL GEREKÇE: Tazelenme Üniversitesi ya da Üçüncü Yaş Üniversitesi'nin temel gerekçesi, ülkemizde hızla artan yaşlı nüfusun çok boyutlu olarak sosyal sorunlar ve sosyal risk unsurları oluşturmasıdır. Yaşlılıkla birlikte ortaya çıkan başlıca sosyal sorunlar şunlardır. Refahın artması ile birlikte ömür beklentisi uzamakta ve buna bağlı olarak yaşlılar birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Ayrıca değişen aile yapısı gereği aile yapısı küçülmekte bundan dolayı yaşlılar yalnızlaşmakta, küçülen ve bireyselleşen aile yapısı içinde yaşlılara bakım oldukça zorlaşmaktadır. İşte tüm bu koşullar yaşlı yalnızlığı ve bunun yarattığı sorunlar olarak karşımıza çıkmakta ve bu durum önerilen eğitim sisteminin ortaya çıkışının temel gerekçesini oluşturmaktadır.

AMAÇ VE KAPSAM: Tazelenme Üniversitesi ya da Üçüncü Yaş Üniversitesi'nin amacı yukarıda ifade edilen ve yaşlıların karşı karşıya kaldığı sorunlara bir ölçüde çözüm oluşturmak, 60 yaş üstü vatandaşların yalnızlık duygusu içinde olmaktan çıkmalarını sağlayarak, yeniden aktif ve sağlıklı hale gelmelerine yardımcı olmaktır. Bu amacı gerçekleştirmek için aktif ve sağlıklı yaş almaya yönelik bir eğitim programı sunulmaktadır. Bu önerilen öğretim programı mental ve fiziksel sağlığı geliştirmek amacıyla mental ve fiziksel aktivitesi sağlamaya yönelik eğitim öğretim programını ve bunu sağlayacak dersleri içermektedir.

NEDEN MUĞLA: Türkiye genelinde 65 yaş ve üstü yaşlı nüfus oranı % 9.5 civarında iken Muğla ilinde bu oran Türkiye ortalamasının üstünde ve % 12 civarındadır. Bu da Muğla ilinde 150.000'e yakın yaşlı nüfusun bulunması anlamına gelmektedir. Ayrıca Muğla ilinde iklim ve coğrafi koşullar son derece olumlu ve yaşlı nüfusun yaşaması için son derece uygundur. Bunun dışında Muğla taşıdığı turizm potansiyeli ve çok sayıda yabancı yerleşimcinin bulunmasından dolayı çok sayıda yerli ve yabancı yaşlı nüfus barındırmakta ve bu yaşlı nüfus Tazelenme/Üçüncü Yaş Üniversitesini talep edecek yüksek bir potansiyeli ifade etmektedir.

NEDEN MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ: Sağlık Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Temel Bilimler alanlarını kapsayacak disiplinler arası bir program olarak tasarlanan Tazelenme Fakültesi kapsamında yürütülecek program için Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi son derece uygun koşullara sahiptir. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi oldukça güçlü bir eğitim-öğretim kadrosuna, akademik potansiyele ve düzeye ve teknik altyapıya sahiptir. MSKÜ Sağlık Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Temel Bilimler alanlarında oldukça güçlü bir akademik kadroya ve bunun yanı sıra derslik, laboratuvar ve spor salonları açısından son derece zengin bir altyapıya sahiptir.

Yukarıda sayılan temel nedenlerle Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi kapsamında, yaşlı nüfusun aktif yaşlanmasını hedefleyen Tazelenme Fakültesi adıyla bir eğitim-öğretim programı önerilmektedir. Batılı ülkelerde Üçüncü Yaş Üniversitesi olarak ortaya çıkan programın gelişimi ve tarihsel arka planı aşağıda ayrıntılı olarak tartışılmıştır. Bunun dışında önerilen eğitim-öğretim programının müfredatı, ders konuları, yapısı ve içeriği aşağıda ayrıntılı olarak yer almaktadır.

YAŞLILIK ÇALIŞMALARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ VE TAZELENME ÜNİVERSİTESİNİN FAALİYETLERİ

Muğla Tazelenme Üniversitesi, ağırlıklı olarak teorik ve uygulamalı derslerden oluşmaktadır. Geçtiğimiz eğitim-öğretim yılında Muğla Tazelenme Üniversitesinde, bu eğitim öğretim yılında da sürdürüldüğü ve ekte ayrıntıları yer alan ders programında görüldüğü gibi çok sayıda teorik derslerin yanı sıra yemek yapma dersi de yer almıştır.

Tazelenme Üniversitesi geçtiğimiz eğitim-öğretim yılında sürdürdüğü eğitim öğretim faaliyetlerinin dışında “Gençlik, Yaşlılık ve Tazelenme” başlıklı bir sempozyum düzenlemiştir. Bu sempozyumda Antalya Akdeniz Üniversitesi bünyesinde kurulmuş olan Tazelenme Üniversitesinden gelen Öğretim Üyeleri ve Öğrenciler ile Muğla Tazelenme Üniversitesi Öğretim Üyeleri ve Öğrencileri tanışma ve yaşlılıkla ilgili konuları tartışma imkanı bulmuşlardır.

Geçtiğimiz eğitim öğretim yılında eğitim öğretim faaliyetleri yanında, yemek kahvaltı gibi çok sayıda sosyal faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bunların dışında Arkeoloji

Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Adnan Diler'in rehberliğinde Karia Uygarlığının ilk Başkenti olan Milas'ta, Kral Hekatomnos'un Anıt Mezarının yer aldığı Uzunyuva ve Karia'nın ikinci Başkenti olan Bodrum'da yer alan Pedasa'ya Arkeolojik İnceleme Gezisi düzenlenmiştir. Bu faaliyetlerin dışında 5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Kültür Evinde bir anma toplantısı düzenlenmiştir. Tazelenme Üniversitesi fikrinin yaygınlaşması ve yaşlılık konusundaki farkındalığı arttırmak amacıyla CNN TÜRK Televizyonunda Deniz Bayramoğlu'nun sunduğu "Gündem Özel" Programında 4 saat süren, Prof. Dr. Muammer Tuna, Prof. Dr. İsmail Tufan ve Prof. Dr. Melis Oktuğ'un katılımı ile "Yüz Yaşına Kadar Yaşamak Mümkün mü" başlığı ile bir tartışma programı düzenlenmiştir.

Tazelenme Üniversitesi'nin faaliyetleri, 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılında, Üniversitemizin yeni yönetimin aktif desteği ile artmış, farklılaşmış ve hızlanmıştır. Bu bağlamda hem teorik dersler hem de uygulamalı ve seçmeli dersler ve spor dersleri artmış ve yaygınlaşmıştır. Bunu yanı sıra, 10 Kasım Atatürk'ü Anma Yol Koşusuna, Üniversitemiz Rektörü Sayın Prof. Dr. Hüseyin Çiçek'in de katılımıyla Tazelenme Üniversitesi öğrencileri aktif olarak katılmış ve çok sayıda ödül almışlardır.

Bunun dışında, STAR Televizyonunda Muğla Tazelenme Üniversitesi Projesini tanıtan geniş kapsamlı bir haber yer almıştır. Haberde projenin ayrıntıları, katılımcı öğrencilerle, Muğla Tazelenme Üniversitesi Projesinin kurucusu Prof. Dr. Muammer Tuna ve Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Hüseyin Çiçek ile yapılan kısa söyleşiler yer almıştır. Söz konusu program, Üniversitemiz ve Tazelenme Üniversitesi'nin bilinirliği ve tanınırlığı açısından son derece önemli olmuştur.

Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu, bir sosyal sorumluk projesi olarak ortaya çıkmış olan Tazelenme Üniversitesi projesinin, resmi bir fakülte olarak kurulması için Rektörlük makamına sunulmasına karar vermiştir.

Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, 17 Aralık'ta yaşlılık ve yaşlanma ile ilgili sorunların tartışılacağı "Her Dem Yeniden Tazelenme" başlıklı bir panel düzenlemiştir.

Yukarıda kısaca anlatılan Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin faaliyetlerine ilişkin belge ve fotoğraflar aşağıda yer almaktadır.

Merkezin faaliyetleri 06.12.2018 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu Toplantısında görüşülmüş ve oy birliği ile onaylanmıştır.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

11.12.2018

Prof. Dr. Muammer Tuna

Merkez Müdürü